

« 10 » 06

« 10 » 06 с.2022

Хулосаи

чаласаи шуъбаи омӯзиш ва мониторинги сармоягузорӣ дар
комплекси агросаноатии Институти иқтисодиёт ва таҳқиқи системавии
рушди кишоварзии Академияи илмҳои кишоварзии Тоҷикистон
(протоколи №5/1 аз 07.06.2022)

Ба кори диссертатсионии аспирант Латипова Гуландом Сайҳомидовна чихати дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои иқтисодӣ, дар мавзӯи «Такмили механизми қарздиҳӣ дар соҳаи кишоварзӣ» аз рӯи ихтисоси 08.00.07 - Молия, муомилоти пулӣ ва қарз.

Латипова Гуландом Сайҳомидовна соли таваллудаш 1984, шаҳрванди Ҷумҳурии Тоҷикистон. Соли 2007 ба донишкадаи иқтисодии Тоҷикистон (ҳоло Донишгоҳи давлатии молия ва иқтисоди Тоҷикистон) дохил шуда, соли 2012 Донишгоҳи мазкурро аз рӯи ихтисоси фаъолияти бонкӣ (Ташкилотчии фаъолияти бонкӣ) бо дипломи аъло хатм намудааст.

Баъди хатми Донишгоҳ собиқаи кориашро аз моҳи августи соли 2012 дар Донишгоҳи молия ва иқтисоди Тоҷикистон ба ҳайси ассистенти кафедраи фаъолияти бонкӣ оғоз намуда, то ин ҳол ҷониб фаъолияти меҳнатӣ менамояд.

Соли 2013 ба аспирантураи Институті иқтисодиёти кишоварзии Академияи илмҳои кишоварзии Тоҷикистон (ҳоло Институті иқтисодиёт ва таҳқиқи системавии рушди кишоварзии АИКТ) тибқи фармони Раёсати АИКТ тахти №119 аз 30.12.2013с. дохил шуд. Рисолаи номзадиашро дар мавзӯи «Такмили механизми қарздиҳии соҳаи кишоварзӣ» барои дарёфти унвони номзоди илмҳои иқтисодӣ аз рӯйи ихтисоси 08.00.07 Молия, муомилоти пулӣ ва қарз, тахти роҳбарии д.и.и., профессор Шариф Раҳимзода таҳия намудааст. Имтихонҳои минимуми номзодӣ аз фанни забони хориҷӣ (англисӣ) дар таърихи 11 майи соли 2019 бо баҳои аъло ва аз фанни таърих ва фалсафаи илм дар таърихи 22 октябри соли 2020 бо баҳои аъло дар Донишгоҳи давлатии молия ва иқтисоди Тоҷикистон супорида, соҳиби Шаҳодатнома тахти № 040 аз 23 ноябри соли 2020 гардидааст.

Омӯзиши пурраи диссертатсияи Латипова Гуландом Сайхомидовна дар шуъбаи «Омӯзиш ва мониторинги сармоягузорӣ дар комплекси агросаноатӣ»-и Институти иқтисодиёт ва таҳқиқи системавии рушди кишоварзӣ иҷро карда шудааст.

Рохбари илмӣ – д.и.и., профессор Шариф Раҳимзода директори Институти иқтисодиёт ва демографияи АМИТ, бо қарори шӯрои илмии Институти иқтисодиёти кишоварзии АИКТ №4 аз 27.03.2019 таъин карда шудааст.

Мубрамият ва зарурати баргузори таҳқиқот. Дар шароити доимо тағйирёбандаи вазъи иқтисодиёти муосир фаъолияти самараноки субъектҳои хоҷагидорӣ, аз ҷумла дар соҳаи кишоварзӣ, аз андозаи захираҳои молиявии худӣ ва дар ҳолати нарасидани онҳо, аз имкони ҷалби захираҳои қарзӣ вобаста аст. Мавсимӣ будани истехсолот ва вобаста ба он нокифоягии маблағҳои худӣ дар самти истехсолот боиси ташкили муносибатҳои қарзӣ гардида, зарурати истифодаи қарз, ҳамчун омили иловагии пешбарандаи фаъолияти субъектҳои кишоварзӣ ба миён меояд.

Талаботи иловагӣ ба воситаҳои пулию қарзӣ дар соҳаи кишоварзӣ аз тӯлонӣ будани раванди истехсол, зиёд будани маблағи хароҷот барои истехсоли маҳсулот ва хусусиятҳои дигари хоси соҳа бармеояд.

Такмил аз роҳҳои имконпазири ҳалли мушкилоти соҳаи кишоварзӣ вобаста ба нарасидани маблағҳои зарурӣ дар давоми сол, ташкили муносибатҳои қарзӣ, ҷиҳати дастгирии молиявии соҳаи кишоварзӣ мебошад. Аз ин рӯ, истифодаи оқилонаи қарзҳои бонкӣ, таҳқиқи муносибатҳои қарзӣ бо субъектҳои хоҷагидорӣ ба мақсад мувофиқ аст. Мутаассифона, сиёсати муосири қарзии бонкҳои тичоратӣ ба қарзгирандагони нисбатан бузург нигаронида шуда, тавачҷуҳ ба хоҷагиҳои деҳқонӣ (фермерӣ), ки ҳиссаи асосии субъектҳои соҳаро ташкил медиҳанд, маҳдуд аст. Дар чунин шароит зарурати таҳия ва рушди механизмҳои самараноки тақвиятдиҳандаи муносибатҳои қарзӣ дар соҳаи кишоварзӣ ба миён омадааст.

Ташкилотҳои қарзӣ дар қонёгардонии талаботи муваққатии соҳаи кишоварзӣ ба захираҳои молиявӣ ва дастрасӣ ба қарз, ки аҳамияти илмӣ, назариявӣ ва амалии мавзӯи таҳқиқотро муайян кардааст, нақши муҳим мебозанд.

Нуқтаҳои қайдшуда, хусусан раванди такмилдиҳии механизми қарздиҳӣ дар кишоварзӣ, ки ба рушди фаъолияти иқтисодии кишоварзӣ такони бузург мебахшад, рӯзмарра будани мавзӯи мазкурро собит сохта, аҳамияти илмӣ, назариявӣ ва амалии мавзӯро тасдиқ менамояд.

Мақсад ва вазифаҳои таҳқиқот. Ҳадафи таҳқиқоти диссертатсионӣ

таҳияи асосҳои назариявии механизмҳои ташаккули муносибатҳои қарзӣ ва коркарди тавсияҳои амалӣ оид ба рушди онҳо дар соҳаи кишоварзии Ҷумҳурии Тоҷикистон мебошад.

Мутобиқи ҳадаф, вазифаҳои асосии зерин муайян ва баррасӣ карда шуданд:

- омӯзиши масъалаҳои муҳимтарини қараёни ташаккули захираҳои қарзӣ ва сафарбарсозии онҳо ба соҳаи кишоварзӣ;
- мушаххассозии як қатор унсурҳои муҳимтарини ташаккули муносибатҳои қарзӣ ва таъсиррасон ба рушди соҳа;
- ошкор кардани муаммоҳое, ки боиси пеши роҳи рушди муносибатҳои қарзидҳӣ ба субъектҳои соҳаи кишоварзӣ мегарданд;
- асосноккунии илмӣ ва амалии зарурати афзоиш додани механизмҳои дастрасии қарзҳо ба соҳаи кишоварзӣ ва корхонаҳои коркарди маҳсулоти кишоварзӣ;
- баррасӣ намудани нақши давлат дар таъмини рушди соҳаи кишоварзӣ ва асоснок намудани самтҳои асосии сиёсати давлатӣ ҷиҳати ҳавасмандгардонии қарзидҳӣ ба соҳаи кишоварзӣ;
- пешниҳоди роҳҳои рушди қарзидҳии бонкӣ ва муносибатҳои қарзӣ бо мақсади таҳкими заминаи самарабахши моддии субъектҳои соҳаи кишоварзӣ;
- дарёфти роҳҳои самараноки ташаккули сармояи ташкилотҳои кишоварзӣ ва имконияти ҷалби захираҳои қарзӣ дар шароити имрӯза.

Объекти таҳқиқоти диссертатсиониро ташкили механизмҳои самараноки муносибатҳои қарзӣ ва қарзидҳӣ ба соҳаи кишоварзии Ҷумҳурии Тоҷикистон ташкил медиҳад.

Мавзӯи таҳқиқотро механизмҳои ташаккули муносибатҳои қарзӣ ва ҳамбастагии он дар раванди қарзидҳӣ ба соҳаи кишоварзӣ ташкил медиҳад.

Дастгоҳи инструментарӣ ва методии таҳқиқотро чунин усулҳо ва тарзҳои умумиилмӣ дар бар мегирад: муносибати танзимкардашуда ба объект ва мавзӯи таҳқиқот, мантиқи диалектикӣ, таҳлил ва синтез, муқоиса ва ҷамъбаст, гурӯҳбандӣ, усули хулосаи назариявии илмӣ ва моделсозӣ, ки комилият ва эътимоднокии диссертатсияро таъмин мекунад.

Мутобиқати диссертатсия ба шиносномаи ихтисоси илмӣ.

Таҳқиқоти диссертатсионӣ ба сархатҳои зерини шиносномаи ихтисосҳои Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз рӯйи ихтисоси 08.00.07 - Молия, муомилоти пулӣ ва қарз: 8.1. Назария, методология ва асосҳои ташаккули концептуалии амалкарди системаи пулӣ ва механизмҳои гардиши пулӣ;

9.3. Инкишофи зерсохтори муносибатҳои муносири қарзӣ, шаклҳо ва методҳои пешниҳоди қарз. 9.4. Амсиласозии системаи қарзӣ ва механизми қарзӣ; 10.19 - Методология ва механизми ташаккул ва истифодаи захираҳои бонкӣ; 10.21 - Захираҳои бонкӣ ва ташкилкунии онҳо. Сиёсати бонкӣ дар соҳаи ҷалби воситаҳо. Муаммоҳои истифодаи самараноки захираҳои бонкӣ; 11. Танзими пулию қарзӣ; 11.7 - Методҳои танзими гардиши пулию қарзӣ мувофиқат мекунад.

Манбаи иттилоотӣ-эмпирикии таҳқиқот. Базаи иттилооти таҳқиқот аз санадҳои меъёрии ҳукукии Ҷумҳурии Тоҷикистон дар соҳаи сиёсати аграрӣ нашрияҳои олимони ватанию хориҷӣ, нашрияҳои даврӣ оид ба қарздиҳии кишоварзӣ, нашрияҳои Хазинаи байналмилалии асър, Бонки ҷаҳонӣ, Ташкилоти озуқаворӣ ва кишоварзии СММ, Агентии омили назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, Бюллетени омили бонкӣ, маводҳои Вазорати кишоварзии Ҷумҳурии Тоҷикистон, ҳисоботҳои молиявии Бонки миллии Тоҷикистон, бонкҳои тижоратӣ, ташкилотҳои қарзии ғайрибонкӣ ва дигар захираҳои интернетӣ таъҷам намуда, ба масъалаҳои муҳимтарини рушди соҳа ва татбиқи барномаҳои соҳавӣ дар баҳши қарздиҳии субъектҳои кишоварзӣ адабиёти таълимию методӣ ва мушоҳидаҳои муаллиф ташкил намудааст.

Барои асосноккунии назариявӣ ва методологии таҳқиқот, натиҷаҳои таҳқиқоти илмӣ олимони ватанӣ ва хориҷӣ дар соҳаи механизмҳои қарздиҳӣ ба соҳаи кишоварзӣ, маводҳои конфронсҳои байналмилалӣ, ҳамҷамонибаи Тоҷикистон, ки паҳлӯҳои гуногуни мушкилоти таҳқиқшударо инъикос мекунад, таъҷам намудааст.

Дарҷаи эътимоднокии натиҷаҳо. Дар таҳқиқоти анҷомгардида ҳамаи он масъалаҳо, ки дар самти механизмҳои қарздиҳии субъектҳои кишоварзӣ зарурӣ мебошанд таҳлил гардида, тавассути маълумотҳои дақиқи соҳавӣ асоснок карда шуда, пайдарпайии таҳқиқи назария, методология ва амалия дар сатҳи зарурӣ арзёбӣ гардидаанд. Ҳамҷамин тамоми масъалаҳо ва пешниҳоду арзёбиҳо бо факту рақамҳои оморӣ, ҳисоботи вазорату идораҳои дахлдор вобаста ба мавзӯи таҳқиқгардида асоснок карда шудаанд. Ҳамзамон пешниҳоду таҳлилҳои нишондодашуда метавонанд дар сатҳи зарурӣ ба рушди ҳаматарафаи соҳа мусоидат намоянд.

Навоғонии илмӣ таҳқиқот ин амиктар кардани муқаррароти назариявии моҳияти муносибат ва механизмҳои қарздиҳӣ, ташаккули захираҳои молиявии соҳаи кишоварзӣ; таҳияи тавсияҳои методӣ ва амалӣ оид ба рушди муносибатҳои қарзӣ дар соҳаи кишоварзӣ мебошад.

Натиҷаҳои асосии илмӣ таҳқиқот, ки навоғонии илмӣ онро муайян мекунанд, аз инҳо иборатанд:

- истифодаи усулҳои самараноки ташкили раванди муносибатҳои қарзӣ ва қарздиҳӣ ба соҳаи кишоварзӣ бо роҳи баланд бардоштани иқтидори истеҳсолии соҳаи кишоварзӣ арзёбӣ гардидаанд;

- муайянсозии миқдори захираҳои молиявии соҳаи кишоварзӣ имконпазир ва бо ин роҳ баланд бардоштани чараёни такрористеҳсол дар соҳа ва коҳиш додани сатҳи хавфҳои бонкӣ, давомнокии сикли истеҳсоли ва сатҳи пасти хароҷот исбот гардидааст;

- кушодани муаммоҳои моҳияти қарздиҳӣ ба соҳаи кишоварзӣ бо маҷмӯи муносибатҳои иқтисодии байни ташкилотҳои қарзӣ ва субъектҳои кишоварзӣ, ки он хусусиятҳои фарқкунандаи хавфи қарзӣ, асосан хусусияти муддати қарздиҳӣ, масъулияти доимии давлат барои рушди соҳаи кишоварзӣ аз рӯи уҳдадорихои қарзиро дар бар мегирад;

- даврҳои зиёд шудани талабот ва дар заминаи он қарздиҳӣ ба соҳаи кишоварзӣ муайян карда шуданд, ки ҳар яки онҳо бо дараҷаи рушди низоми қарзӣ ва хусусиятҳои таъмин ва истифодаи захираҳои қарзӣ дар соҳаи кишоварзӣ тавсиф карда мешаванд;

- самтҳои дастгиришаванда ва асоснокии сиёсати дастгирии давлатӣ, ки ба зиёд шудани дастрасии захираҳои қарзӣ ба соҳаи кишоварзӣ, аз қабili чараёни қарздиҳӣ ва мақсаднок истифода бурдани маблағҳои қарзӣ, рушди кооператсияи кишоварзӣ ва сугуртаи кишоварзӣ мусоидат мекунанд, баррасӣ ва арзёбӣ гардидааст;

- арзёбии қобилияти қарзадокунии субъектҳои соҳаи кишоварзӣ, ҳамчун дурнамои дарозмуҳлати вазъи молиявии соҳаи кишоварзӣ бо мақсади кам кардани хавфҳои бонкӣ дар раванди қарздиҳӣ таҳия карда шуда, имконияти қарзадокунии субъектҳои кишоварзӣ ошкор карда шудааст;

- дурнамои рушди нишондиҳандаҳои макроиқтисодӣ дар асоси таҳлилҳои муқоисавӣ ва модел арзёбӣ гардида, рушди низоми қарздиҳӣ ба субъектҳои кишоварзӣ то солҳои 2025 нишон дода шудааст.

Аҳамияти назариявии таҳқиқот. Аҳамияти назариявии таҳқиқот аз таҳияи асосҳои назариявии рушди муносибатҳои қарздиҳӣ ба соҳаи кишоварзӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон иборат аст: васеъ ва амиксозии моҳияти захираҳои қарзӣ ва таърифи категорияи механизмҳои рушди муносибатҳои қарздиҳӣ ба соҳаи кишоварзӣ; муайян кардани даврҳои барзиёд додани қарз ба соҳаи кишоварзӣ. Муқаррароти асосии назариявии таҳқиқоти диссертатсия бо пешниҳодҳои мушаххас асоснок карда шудааст, ки барои таъмин намудани соҳаи кишоварзӣ бо захираҳои қарзӣ нигаронида шудаанд.

Аҳамияти амалии таҳқиқот аз муайян кардани самтҳои якҷояи сиёсати давлатӣ ва бонкӣ иборат аст, ки барои зиёд шудани дастрасии

имконияти қарздиҳии бонкҳо ба соҳаи кишоварзӣ мусоидат менамояд ва таҳияи механизмҳои баҳодиҳии қобилияти қарзадокунии соҳаи кишоварзӣ ва механизми муайян кардани эҳтиёҷоти оптималии ташкилотҳои кишоварзӣ ба захираҳои қарзиро дар бар мегирад.

Ташкилотҳои қарзӣ ҳангоми таҳияи сиёсати қарзӣ ва мақомоти давлатӣ, ҳангоми таҳияи санадҳои меъёрии ҳуқуқии дахлдор ва қабули қарорҳо оид ба иҷрои вазифаҳои таъмини соҳаи кишоварзӣ бо захираҳои қарзӣ метавонанд аз тавсияҳои пениҳодшуда истифода баранд.

Нуктаҳои ба ҳимоя пешниҳодшаванда:

- асосноккунии илмӣ рушди муносибатҳои қарзӣ ва механизмҳои асосии он дар соҳаи кишоварзӣ баррасӣ гардидааст;
- вобаста ба шароити иқтисодии давлат ва имкониятҳои соҳа муайян кардани омилҳои муайянкунандаи талаботи хоҷагиҳои кишоварзӣ ба қарз мавриди баррасӣ қарор дода шудааст;
- дар доираи имкониятҳои мавҷуда истифода намудани таҷрибаи хориҷии қарздиҳии соҳаи кишоварзӣ ва механизмҳои истифодаи ин таҷриба дар Ҷумҳурии Тоҷикистон арзёбӣ гардидааст;
- таҳлили ҳисса ва механизмҳои қарздиҳии хоҷагиҳои кишоварзӣ дар давраи соҳибистиклолӣ дар сатҳи зарурӣ анҷом дода шудааст;
- хусусиятҳои истехсолоти кишоварзӣ ва вобаста ба ин хусусиятҳо муайян кардани қарзпазирии субъектҳои кишоварзӣ ба роҳ монда шудааст;
- самтҳои асосии дастгирӣ ва такмили механизмҳои қарздиҳии хоҷагиҳои кишоварзӣ дар шароити муосир мавриди таҳқиқ ва баррасии ҳаматарафа қарор дода шуда, давраҳои талабот ба қарз дар сатҳи субъектҳои кишоварзӣ баррасӣ гардидааст;
- нишондиҳандаҳои макроиқтисодӣ таҳлил гардида, дурнамои рушди низоми қарздиҳӣ ба субъектҳои кишоварзӣ то соли 2025 пешбинӣ шудааст.

Саҳми шахсии довталаби дараҷаи илмӣ дар таҳқиқот. Ҳамаи давраҳои иҷроиши нақшаи кори илмӣ, таҳияи мавзӯ, асосноккунӣ ва мубрамияти он, мақсади гузошташуда ва иҷрои вазифаҳо аз ҷониби муаллиф ба анҷом расонида шудааст. Дар чараёни таҳқиқот муаллиф асосҳои механизмҳои имконпазири қарзгирӣ ва қарздиҳӣ ба субъектҳои гуногуни кишоварзиро омӯхта, роҳҳои такмили механизми қарздиҳӣ дар соҳаи кишоварзӣ коркард ва дурнамои рушди онро таҳия намудааст. Натиҷаҳои таҳқиқотро дар шакли хулоса ва пешниҳодҳо дар мақолаҳои илмӣ пешниҳод намудааст.

Таъйиди диссертатсия ва иттилоот оид ба истифодаи он. Хулоса ва натиҷаҳои рисолаи мазкур ба ҶСК Бонки Эсхата, Ташкилоти амонатии қарзии хурди «Хумо», барои истифода пешниҳод шуда, санад оид ба татбиқи паҳлуҳои натиҷаҳои илмӣ мавҷуд аст.

Муқаррарот ва натиҷаҳои асосии таҳқиқоти диссертатсионӣ аз тарафи муаллиф дар конференсияҳо ва семинарҳои ҷумҳуриявӣ байналмилалӣ, семинару конфронсҳои дохилидонишгоҳии Донишгоҳи аграрии Тоҷикистон ба номи Ш.Шоҳтемур (соли 2018), Донишгоҳи давлатии молия ва иқтисоди Тоҷикистон (солҳои 2013-2019), Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи А.Рудакӣ (соли 2021) муҳокима шудаанд.

Тавсияҳои методӣ ва амалии дар диссертатсия асосёфта дар чараёни таълим хангоми гузаронидани дарсҳо дар Донишгоҳи давлатии молия ва иқтисоди Тоҷикистон аз ҷанҳои «Фаъолияти бонкӣ», «Муомилоти пул ва қарз», «Амалиётҳои бонкӣ» ва «Менеджмент ва маркетинги бонкӣ» истифода шуда истодаанд.

Интишорот аз рӯи мавзӯи диссертатсия. Хулосаҳо ва муқаррароти асосии диссертатсия аз ҷониби муаллиф дар 15 мақола, бо ҳаҷми умумӣ 6,5 ҷузъи ҷопӣ (бо ҳукуқи муаллифӣ) нашр шудаанд. Аз онҳо 7 мақола дар маҷаллаҳои шомили феҳристи Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон нашр гардидааст.

Сохтор ва ҳаҷми қисми диссертатсионӣ бо ҳадаф, вазифаҳо ва мантиқи дохилии таҳқиқот мақсаднок муайян карда шудаанд. Қисми илмӣ муқаддима, се боб, хулоса, феҳристи адабиёт (190 номгӯй) - ро дар бар мегирад. Маводи қисми диссертатсионӣ дар ҳаҷми 185 саҳифаи матн асосӣ, аз ҷумла 3 расм, 22 ҷадвал, 8 диаграмма баён гаштааст.

Мақолаҳои асосии муаллиф дар робита ба мавзӯи таҳқиқот:

А) Интишорот дар нашрияҳои илмӣ, ки аз ҷониби Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон тавсия шудаанд:

[1-М]. Латипова Г.С. Нақши қарзҳои бонкӣ дар самаранокии истеҳсоли маҳсулотҳои хоҷагии қишлоқ /[Матн] Г.С. Латипова// Кишоварз ДАТ ба номи Ш.Шоҳтемур. Душанбе - 2018. №2. С.98-102. ISSN 2074-5435. [0,31 ҷ.ҷ. муаллиф]

[2-М]. Латипова Г.С., Раҳимова А.В. Анализ монетарного сектора Республики Таджикистан /[Матн] Г.С. Латипова, А.В. Раҳимова // (маҷаллаи илмӣ) бахши илмҳои иҷтимоӣ-иқтисодӣ ва ҷамъиятӣ. Душанбе- 2019, «Сино» №1.- С.73-79. [0,21 ҷ.ҷ. муаллиф]

- [3-М]. Латипова Г.С., Сандалов Ҳ.А. Асосҳои институтсионалии рушди захираҳои қарзӣ дар бонкҳои тиҷоратӣ /[Матн] Г.С. Латипова, Ҳ.А. Сандалов // Паёми молия ва иқтисод. Душанбе – 2019. №4 С.14-20. (ISSN -2663-0389). [0,21 ҷ.ҷ. муаллиф]
- [4-М]. Латипова Г.С. Махсусияти низоми қарздиҳии бонкӣ ва муаммоҳои он дар соҳаи кишоварзии Ҷумҳурии Тоҷикистон /[Матн] Г.С. Латипова // Паёми молия ва иқтисод. Душанбе – 2019. №4 С. 145-150. (ISSN -2663-0389). [0,37 ҷ.ҷ. муаллиф]
- [5-М]. Латипова Г.С. Асосҳои назариявии қарз ва муносибатҳои қарзӣ дар соҳаи кишоварзӣ /[Матн] Г.С. Латипова // Паёми молия ва иқтисод. – Душанбе – 2020. №2 С. 150-155. (ISSN -2663-0389). [0,37 ҷ.ҷ. муаллиф]
- [6-М]. Латипова Г.С., Шариф Раҳимзода Механизмҳои дастгирии қарздиҳии соҳибкорзанҳо дар соҳаи кишоварзӣ /[Матн] Шариф Раҳимзода, Г.С. Латипова // Паёми молия ва иқтисод. Душанбе – 2020. №4 С. 18-25. (ISSN -2663-0389). [0,25 ҷ.ҷ. муаллиф]
- [7-М]. Латипова Г.С. Иқтидори қарзии ташкилотҳои қарзӣ ва қарзпазирии субъектҳои кишоварзӣ /[Матн] Г.С. Латипова // Паёми молия ва иқтисод. Душанбе – 2021. №4 С. 27-35. (ISSN -2663-0389). [0,56 ҷ.ҷ. муаллиф]
- [8-М]. Латипова Г.С. Омилҳои муайянкунандаи талаботи субъектҳои кишоварзӣ ба қарз ва баҳодихии онҳо /[Матн] Г.С. Латипова // Паёми молия ва иқтисод. Душанбе – 2022. №1 С. 30-38. (ISSN -2663-0389). [0,56 ҷ.ҷ. муаллиф]

Б) Дар дигар нашрияҳо:

- [9-М]. Латипова Г.С. Қарзҳои бонкӣ ва мавқеи онҳо дар ташаккули заминаҳои рушди хоҷагии қишлоқ /[Матн] Г.С. Латипова // Маводҳои конференсия илмӣ-амалии байналмилалӣ ДДМИТ “Ташаккули модели инвеститсионии рушди ҶТ”. Душанбе (14.12.2018.), [0,5 ҷ.ҷ. муаллиф]
- [10-М]. Латипова Г.С. Зарубежный опыт организации сельскохозяйственного кредитования // Маводҳои конференсия илмӣ-амалии Ҷумҳуриявӣ ДДМИТ “Роҳҳои таъмини устувории низоми бонкӣ дар шароити муосир”. Душанбе (31.05.2019), [0,4 ҷ.ҷ. муаллиф]
- [11-М]. Латипова Г.С. Асосҳои институтсионалии тақмили механизмҳои қарздиҳии субъектҳои кишоварзӣ /[Матн] Г.С. Латипова // Маҷмӯи мақолаҳои конференсияи илмӣ-назариявии ҳайати профессорону

- устодон донишчӯёни ДДМИТ баҳшида ба 30-солагии истиклолияти давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон. Душанбе - 2020. [0,32 ҷ.ч. муаллиф]
- [12-М]. Латипова Г.С. Таҷрибаи байналмилалӣ қарздиҳӣ ба субъектҳои кишоварзии Ҷумҳурии Тоҷикистон /[Матн] Г.С. Латипова // Маводҳои конференсия илмӣ-амалии байналмилалии дар мавзӯи “Тоҷикистон дар низоми муносири муносибатҳои молиявии қарзии байналмилалӣ” ДДМИТ. Душанбе – 2021. [0,3 ҷ.ч. муаллиф]
- [13-М]. Латипова Г.С. Роҳҳои таъмини талаботи муваққатии субъектҳои кишоварзӣ ба қарз /[Матн] Г.С. Латипова // Маводҳои конференсия илмӣ-амалии байналмилалӣ дар мавзӯи “Тоҷикистон дар низоми муносири муносибатҳои молиявии қарзии байналмилалӣ” ДДМИТ. Душанбе – 2021. [0,25 ҷ.ч. муаллиф]
- [14-М]. Латипова Г.С. Ташкили захираҳои молиявии субъектҳои кишоварзӣ ва зарурати истифодаи қарз /[Матн] Г.С. Латипова // Конференсия илмӣ-ҷумҳуриявӣ дар мавзӯи “Вазъи низоми бонкии Ҷумҳурии Тоҷикистон дар давраи пандемияи कोरोनाвирус (COVID - 19)” ДДК ба номи А.Рудакӣ. Душанбе – 2021. [0,4 ҷ.ч. муаллиф]
- [15-М]. Латипова Г.С. Масъалаҳои ҳавасмандгардонии қарздиҳии давлатӣ ба соҳаи кишоварзӣ /[Матн] Г.С. Латипова // Маҷмӯи мақолаҳои конференсияи илмӣ-назариявии ҳаёти профессорону устодон донишчӯёни ДДМИТ. Душанбе – 2022. [0,27 ҷ.ч. муаллиф]
- [16-М]. Латипова Г.С. Махусият ва ташаккули захираҳои молиявии субъектҳои кишоварзӣ ва зарурати истифодаи қарз /[Матн] Г.С. Латипова // Маводи конференсияи илмӣ-амалии байналмилалӣ дар мавзӯи «Муаммоҳои рушди ҳамгироии саноатии кишварҳои осиёи марказӣ» баҳшида ба солҳои 2022-2026 “Солҳои рушди саноат” Коллеҷи техникаи Тоҷикистон ба номи академик М.Осимӣ. Душанбе – 2022. [0,31 ҷ.ч. муаллиф]

Қарор карда шуд:

1. Кори диссертатсионии Латипова Гуландом Сайҳомидовна ҷиҳати дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои иқтисодӣ, дар мавзӯи «Такмили механизми қарздиҳӣ дар соҳаи кишоварзӣ» аз рӯи ихтисоси 08.00.07 Молия, муомилоти пулӣ ва қарз, пешниҳод гардидааст, ба талаботи Низомномаи КОА назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷавобгӯӣ буда, теъдод ва интишороти натиҷаҳои илмӣ ба мухтавои диссертатсия мутобиқат менамояд.
2. Кори диссертатсионии Латипова Гуландом Сайҳомидовна ҷиҳати дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои иқтисодӣ, дар мавзӯи «Такмили механизми қарздиҳӣ дар соҳаи кишоварзӣ аз рӯи ихтисоси 08.00.07 Молия, муомилоти пулӣ ва қарз бо дарназардошти ислоҳи

камбудихои ошкоргардида, ба експертизаи навбатӣ пешниҳод карда
шавад.

Хулоса дар шуъбаи омӯзиш ва мониторинги сармоягузорӣ дар
комплекси агросаноатии Институти иқтисодиёт ва таҳқиқи системавии
рушди кишоварзии Академияи илмҳои кишоварзии Тоҷикистон
протоколи №5/1 аз 07.06.2022 бо иштироки 12 нафар аъзоҳои шуъба
гузаронида шудааст. Натиҷаҳои овоздиҳии кушод: Тарафдор - 12 нафар,
Зид - нест, Бетараф - нест.

Раис,
Мудирӣ шуъба,
номзади илмҳои иқтисодӣ

Ахмедов Д.Х.

Котиб, н.и.и.

Маҳмудова Ш.Х.

Имзоҳои Ахмедов Д.Х.
ва Маҳмудова Ш.Х. - ро тасдиқ мекунам,
Сардори шуъбаи кадрҳои
Институти иқтисодиёт ва таҳқиқи
системавии рушди кишоварзии АИКТ

Валиев А.С.